

Мирко НЕНАДИЋ, ветеринар
Ветеринарска станица — Пљевља

Акаприн у профилакси пироплазмозе оваца

Против пироплазмозе познате су неке методе превентиве и терапије које, свака за себе, спречавају појаву пироплазмозе уопште или пак клиничку форму болести свде на мање опасну. Превентива углавном базира на уништењу крпеља и њихових развојних облика, док превентивна премуниција препоручује вакцинацију — метод преношења крви од оваца које су пребољеле пироплазмозу на здраве, али угрожене овце.

О превентивном давању акаприна 0,5% овцама, у једнократној дози од 5 см, код нас се није говорило, па ћемо ми о томе изнијети наша теренска искуства.

Пироплазмоза оваца се на једном дијелу терена општине Пљевља региструје већ више година, и то на скоро истим дистриктима. Прва обољења долазе при крају мјесеца јуна или почетком јула да би се након тога пироплазмоза манифестовала све до мјесеца септембра. Од пироплазмозе на овом дијелу терена оболе само овце, док код осталих домаћих животиња пироплазмоза није регистрована.

У 1963. години пироплазмоза је озбиљно угрозила десетину села и довела до клиничког обољења више стотина оваца, са знатним угуинућима. Свакодневно обилазити разбацани терен и вијечити ново обољеле овце, није био лак посао па смо због тога настојали да теренске изласке сведемо на што мањи број, повећавајући уједно ефекат интервенције, уз снижење трошкова лијечења.

У вези с тим поставили смо питање: зашто наша интервенција акаприном мора чекати појединачно клиничко јављање пироплазмозе, управо због чега не бисмо истовремено давали акаприн и овцама у стаду које још нису показале клиничку форму болести, под предпоставком да тог часа има оваца и у инкубацији?

Ми смо пошли од претпоставке да кад акаприн или пирует свеједно, као спецификум дјелује на узрочнике пироплазмозе након клиничке манифестације болести код оваца, онда ће на тог истог узрочника још ефективније и ефикасније дјеловати у инкубационом периоду болести, који временски за пироплазмозу износи до 14 дана.

Тако се дошло на идеју о „пелцовању“ здравих оваца у стаду гдје се пироплазмоза, код мањег или већег броја грла, већ клинички манифестовала, па смо наоко здравим овцама давали једнократно по 5 ццм 0,5% акаприна, с/ц на врату без претходне апликације кардијака. Овим „пелцовањем“ обухватили смо око 600 оваца у мјесецу августу 1963. године. Показало се да наша претпоставка није била без основа јер појава клинички болесних оваца од пироплазмозе у једном стаду, нагло се смањила да би након 2—3 дана послје „пелцовања“ у потпуности ишчезла. Оваква стада оваца била су заштићена од појаве клиничке форме пироплазмозе 10 до 15 дана, што је имало велики ефекат и смањило угинућа оваца.

Ветеринарска станица — Пљевља

Након превентивног давања акаприна за спречавање појаве клиничког облика пироплазмозе оваца у инкубационом периоду, наш посао појединачних интервенција свео се на минимум.

Превентивно давање акаприна домаћим животињама није било непознато. Совјетски аутор Бритов (1) је акаприн превен-

тивно давао коњима и регистровао добар успјех у смањењу броја клинички болесних грла. То нас је и подстакло да извршимо провјеру код оваца. Након превентивног давања акаприна овцама и добијених резултата, из усмених разговора са ветеринарима из Никшића и Титограда сазнали смо да су и они имали добре резултате након превентивног давања акаприна у стадима гдје се пироплазмоза клинички манифестовала и да су, неовисно једни од других, дошли на идеју да наоко здраве овце у болесном стаду привремено овако заштите.

Закључак

— 0,5% акаприн у једнократној дози од 5 ццм, може се са успјехом давати наоко здравим овцама у стаду гдје се пироплазмоза клинички манифестовала, јер код грла која су у инкубационом периоду спречава клиничку појаву пироплазмозе; и

— оваквим „пелцовањем“ стадо је заштићено од појаве клиничке форме пироплазмозе 10 до 15 дана.

ЛИТЕРАТУРА

1. Бритов, Ветеринарија 3/60, страна 31.